

PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE HAZIRLIK ÇALIŞMALARINI KONTROL LİSTESİ

Sıra No	Yapılacak Çalışmalar	İşleyiş		Kim			Öneri ve Açıklamalar
		Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle		
1	Güvenlik ve Sağlık Konusunda Gerekli Tedbirleri Al	İş güvenliği standartları doğrultusunda okuldaki fiziksel düzenlemeler yapılır.				Öğrenci Veli Okul personeli	İş güvenliği standartları doğrultusunda tehlike/risk azaltma ve iyileştirme çalışmalarına dikkat edilmelidir. Yapısal olmayan tehlike ve riskler belirlenmeli, bunların önlenmesi veya etkilerinin azaltılabilmesi için önlemler alınmalıdır. Güvenli okul anlayışı çerçevesinde okulda kör nokta ve karanlık bölge/alan bırakılmamasına özen gösterilmelidir.
		Okul sağlığı ve güvenliği becerilerini arttırmaya yönelik eğitimler yaygınlaştırılır.			Okul Yönetimi		
		Okulun fiziki güvenliği (kantin, tuvaletler, okul giriş çıkışları, merdivenler vb.) sağlanır.					
		Okul giriş çıkışlarında trafik güvenliğinin artırılması için gerekli önlemler alınır.					
2	Risklerin Belirlenmesi, Önlenmesi, Takibi ve Değerlendirilmesine İlişkin Gerekli Çalışmaları Yap	Okul personelinin ilkyardım eğitimi almaları sağlanır.			Okul Yönetimi	Öğretmen Öğrenci Veli	
		Sınıf risk haritaları amacına uygun şekilde doldurulur ve eğitim-öğretim yılı içerisinde güncellemeler yapılır.			Okul Yönetimi		
		Okul risk haritasında güncellemeler eğitim-öğretim yılı içerisinde takip edilir.			Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi		
		Öğretmenler Kurulu ve Şube Öğretmenler Kurulu Toplantılarında öğrencilerin risk altında olma durumları analiz edilir ve gerekli önlemler alınır.			Öğretmenler		
		Öğrencilerin sağlık kontrolleri, süregelen hastalıklarının takibi düzenli olarak yapılır.					

3	Yapılacak Çalışmaları ve Verilecek Hizmetleri Bir Bütünlük İçinde Planla.	Görev dağılımı için ekipler kurulur. Yıllık çalışma planları hazırlanır. Planda yer alacak görev grupları ve bu grupların görev yetki ve sorumlulukları belirlenir. Görev gruplarının ihtiyaç duyacağı ekipman, malzeme, yayın ve insan gücü desteği sağlanır. Okul kuralları, eğitim süreci, yeni kütürü tanıma gibi öğrencinin okula uyumunu sağlayıcı çalışmalar yapılır. Öğrenci okul içi ve okul dışı sosyal destek çalışmalarına yönlendirilir. Velinin okula işbirliğini arttırmaya yönelik çalışmalar yapılır. Okula göçle ya da geçici koruma statüsünde öğrenci gelebileceği düşünülererek gerekli ön çalışmalar yapılır.* Öğrenci hakkında düzenlenmiş okula ilişkin bilgi ve evraklar dikkate alınarak gerekli hazırlıklar yapılır.		Okul Yönetimi	Okul personeli Öğrenci Veli	* Yapılabilecek Ön Çalışmalar: <ul style="list-style-type: none">• Çok Kültürlülük• Sosyal Kabul• Ayrımcılık• Hoşgörü gibi konulara ilişkin bakış açısında farkındalık sağlama.
4	Sosyal Uyum Çalışmalarını (Oryantasyon) Yap.	Okul yönetimi ve salgın hastalıklar konusunda öğretmenler, çalışanlar, veliler ve öğrenciler için uygulanacak eğitim programları belirlenir ve uygulanması sağlanır. Afetlerle ilgili özel gün/haftalarda veliler ve öğrencilerle toplantılar yapılır; afete hazırlık, afet risklerinin azaltılması gibi okul, aile, toplum için önemli olabilecek konularda bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütülür. Afete yönelik masa başı ve saha tatbikatları düzenlenir. Tatbikat, günlük olaylar ve karşılaşılan afetlerden elde edilen deneyimler doğrultusunda planlar güncellenir.	Okul Yönetimi Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Öğretmen Öğrenci Veli Okul Personeli	Okul afet ve acil durum planları hakkında bilgi sahibi olunmalı, öğrenciler bu planlarla farklı afet türleri karşısındaki davranış kuralları konusunda bilgilendirilmelidir. Öğrencilere başta depremler olmak üzere tüm afetlerin olabilecek etkilerini azaltma ve sonuçlarını süratle gidermenin mümkün olduğu örneklerle anlatılmalıdır. Öğrencilerde güven ve baş edebilme duygularını güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapılmalıdır.	
5	Okul Yöneticileri, Öğretmenler, Öğrenciler, Çalışanlar ve Velilerin Afet/Salgın Hastalık Acil Durum Öncesi, Sırası ve Sonrasındaki Davranış Esasları Konularında Eğitim Almalarını ve Olaylara Karşı Hazırlıklı Olmalarını Sağla		Okul Yönetimi Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Öğretmenler			

6	Psikososyal Destek Programı Önleyici Çalışmalarını Yap.	Psikososyal Destek Programı önleyici öğretmen/öğrenci/veli etkinlikleri* uygulanır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Öğretmen Öğrenci Veli	Yapılacak eğitim çalışmalarında rehberlik hizmetleri sunum sisteminde yer alan grup çalışmalarından ve destek hizmetler bölümlerindeki konulardan yararlanılabilir.*
7	İhtiyaç Duyulan Önleyici Rehberlik ve Psikolojik Destek Çalışmalarını Yap.	Okul yönetimi, öğretmen, öğrenci, veli ve diğer personele yönelik olarak ihtiyaç duyulan eğitim çalışmaları yapılır. İhtiyaç duyulan kişisel gelişim alanlarına yönelik destek çalışmaları ve varsa riskli davranışlara yönelik çalışmalar yapılır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Okul Yönetimi Öğretmen Öğrenci Veli Diğer Personel	Okul genelinde tüm öğretmenler, öğrenci ya da sınıf özelinde ise derse giren öğretmenler izleme çalışmalarını yapmalıdır. Öğretmenler, Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi ile işbirliği yapılmalıdır.
8	İzleme ve Değerlendirme Çalışmalarını Yap.	Psikososyal, sağlık, öğrenme, akademik gelişim alanlarına yönelik değerlendirmeler yapılır. Yapılan değerlendirmeler doğrultusunda ihtiyaçlara uygun çalışmalar planlanır.		Okul Yönetimi Öğretmenler Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Öğrenci	

PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE PSİKOLOJİK İLK YARDIM KONTROL LİSTESİ

Sıra No	Yapılacak Çalışmalar	İşleyiş		Kim		Öneriler ve Açıklamalar
		Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
1	Duygusal Deşarj Sağla	Duygularını ifade etmesine fırsat verilir.		Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		Duygularını ifade ettikçe kişi rahatlar. Kişi duygularına ilişkin yorum yapılmadan sadece dinlenilmelidir. Gerekirse güvenli ve sakin bir alana geçilmelidir.
2	Somut Açıklama Yap	Öncelikle çocuklara, acilen durumu anlamlarını kolaylaştıracak somut bir açıklama yapılır.		Okul Yönetimi Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		Karmaşa yaşayan (örn. korku ve panik) öğrenciler sakinleştirilerek; olay hakkında bilgi verilmelidir.
3	Dikkatli Dinle,	Kişinin hikâyeleri, anlattıkları; duyarlılıkla ve dikkatle dinlenir.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Geleceklerini yönlendirmeye çalışılmadan çok zarar verebilir.
4	Kendini İfade Etmesine Fırsat Ver	Duygu, davranış, algı, düşünce, ilişki, hayal ve beden düzeyindeki tüm yaşantılarını aktarma konusunda teşvik edilir.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Konu kaçınmadan konuşulur. Sorular sorulur. Ne bildiği, nereden bilgi aldığı öğrenilmeye çalışılır. Aksi takdirde olayın konuşulamayacak kadar korkutucu bir olay olduğu izlenimi verir, olduğundan daha yoğun bir endişe ve korkuya yol açabilir.
5	Kişiyi Gözlemle	Kendine zarar verici düşünceleri olup olmadığı gözlenir.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Bu tür düşünce ve fiziksel rahatsızlıktan şüphe edilirse sağlık yetkililerine bildirilmelidir.

Sıra No	Yapılacak Çalışmalar	İşleyiş		Kim		Öneriler ve Açıklamalar
		Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
6	Konuşmaya Zorlama	Konuşmakta zorluk çekenler ve konuşmak istemeyenler olabilir; onlar da konuşmaya zorlanmadan dinlenir.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Duygularını ifade etmesi için sanatsal ve günlük tutma gibi yöntemler teşvik edilebilir. Sadece sorduğu soruların cevapları verilmelidir. Diğerlerinin de destek aldığını görmek, zamanla onların da kendilerini anlatmalarına yardımcı olabilir.
7	Travma Sonrası Normal Tepkiler Bilgilendirmesi Yap	Yaşanılan tüm tepkilerin olaydan sonra beklenen bir durum olduğu anlatılır ve bunların nasıl bir seyir izleyeceği hakkında bilgilendirme yapılır.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Benzer duygu, düşünce ve tepkileri herkesin yaşadığına dikkat çekilir.
8	Geleceğe Yönelik Planlama Yapmasına Yardım Et	Tüm bilgiler alındıktan sonra, kişi ile birlikte olası çözümler üzerinde durup geleceğe ilişkin bir planlama yapmasına yardımcı olunur.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Kişinin olay karşısındaki çaresizliği biraz olsun hafifleyebilir; ancak gerçekleştirilmesi çok zor olan vaatlerde bulunmak çok ciddi bir hatadır.
9	Belirsizlikleri Bir An Önce Belirgin Hale Getirmeye Çalış	Belirsiz olan barınak, ailelerindeki yaralı ve ölüm durumlarının tespiti, fiziksel olarak normal yaşam koşullarına ne zaman kavuşacakları ve kendi sağlık durumları ile ilgili konuların bir an önce belirgin hâle getirilmesine çalışılır.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Duruma ilişkin belirsizlikler, yaşadıkları psikolojik yıkımın artmasına neden olur.
10	Yaşantı İçinde Kalmasını Sağla ve Sorumluluk Etkinliklerine Teşvik Et	Normal yaşamlarına dönmelerini sağlayacak etkinliklere teşvik edilir.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Günlük yaşamında keyif aldığı iyi gelen etkinliklerin farkına varması ve hayata geçirmesi sağlanmalıdır. Böylece, az da olsa yaşamları üzerinde kontrol duygusu sağlanmış olur.
11	Dayanışma Desteği Sağla	Küçük grup çalışmaları, duygu paylaşımları, sportif ve sanatsal etkinlikler, anma törenleri vs. ile sosyal hayata uyumları sağlanır.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Kısa dönemde benzer olayları yaşayanların bir arada olması, destek ve dayanışma duygusunu yaşatır. Kendilerini daha güçlü hissederler ancak toparlanabilmeleri için dış çevreyle de bağlantı kurma ihtiyaçları vardır.

KRİZ SONRASI İZLEME VE DEĞERLENDİRME KONTROL LİSTESİ

Sıra No	Yapılacak Çalışmalar	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
		Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle		
1	Okulda Yaşanan Kriz Sonrasında Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi İzleme Değerlendirme Toplantısını Yap	Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi toplandı.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi			
		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi kriz sonrası değerlendirme yaptı.					
2	Yapılan Değerlendirme Sonucunda Yapılması Gerekenleri Belirle	Yapılan değerlendirmeler tutanak haline getirildi.					
		Bilgilendirme ihtiyacı değerlendirildi.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğretmenler Veli Öğrenciler Okul Personeli		
3	İzleme ve Değerlendirme Çalışmalarını Yap	Normalleştirme sürecine ilişkin sürdürülmesi gereken çalışmalar varsa planlandı.					
		İhtiyaç duyulan yönlendirmeler yapıldı (Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisine, Psikolojik Destek Amaçlı; Hastaneye / Uzmana, Adli Makamlara, Sosyal Hizmetlere).					
		Yapılan izleme ve değerlendirme çalışmalar sonucunda İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibine bilgi verildi.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğretmenler Veli Öğrenciler Okul Personeli		
		İhtiyaç halinde İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibinden destek istendi.					
		Değerlendirme sürecinde alınan kararlar gözden geçirildi.					
		Yönlendirme yapıldıysa takibi yapıldı.					
		Normalleşme sürecinin takibi yapıldı.					

İLÇE PSIKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE EKİBİ MÜDAHALE VE DESTEK SÜRECİNDE YER ALMIŞSA; AYNI KONTROL LİSTESİNİ KENDİ ÇALIŞMALARINA UYARLAYARAK KULLANABİLİR.

Ek-1

PSİKOSOSYAL KORUMA, ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE HİZMETLERİ GÖZLEM FORMU

Okul				
Tarih				
Yönetici Sayısı				
Öğretmen Sayısı				
Öğrenci Sayısı				
Çalışma Yapılması Planlanan Kişi Sayısı	Öğrenci	Öğretmen	Veli	Diğer
Eğitim Öğretim Başlama- Bitiş Saatleri				
Toplantı Salonu	() Evet () Hayır	Kapasite		
Bireysel Görüşmeye Uygun, Kullanılabilecek Oda Sayısı				
Grupla Görüşmeye Uygun, Kullanılabilecek Oda Sayısı				

TRAVMA/ KRİZ DURUMU

() Kaza	() İntihar
() Şiddet	() İstismar
() İhmal	() Doğal Afet
() Ölüm	() Göç
() Terör	() Diğer

TRAVMA/ KRİZ DURUMU (ayrıntıları ile açıklanacaktır)

--

TRAVMA/ KRİZ DURUMUNDAN ETKİLENEN GRUPLARIN BİLGİLERİ

(Etkilenme durumuna göre öncelikli olarak çalışılması gereken grup sırasına göre doldurulmalıdır)

SIRA	ÇALIŞMA GRUBU (Öğretmen, öğrenci, veli, diğer)	ETKİLENME DURUMU	Kişi Sayısı

BİLGİ ALINAN KİŞİLERİN İLETİŞİM BİLGİLERİ

Sıra	Adı Soyadı	Görevi	Cep Tel	Elektronik Posta

OKUL PSİKOSOSYAL KORUMA, ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE EKİBİNİN YAPTIĞI ÇALIŞMALAR

--

Ek-2

**PSİKOSOSYAL KORUMA, ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE HİZMETLERİ
DESTEK TALEP FORMU**

(Kriz'e müdahaleyi yapan psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale ekibi tarafından desteğe ihtiyaç duyulduğunda doldurularak il/ilçe psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale ekibine iletilecektir.)

Okul/İlçe Adı				
Adres/ Telefon				
Öğrenci Sayısı				
Şube Sayısı				
Öğretmen Sayısı				
Okul Müdürünün Adı-Soyadı/ Cep Telefonu				
Psikolojik Danışman/Rehber Öğretmenin Adı-Soyadı/ Cep Telefonu				
Travmaya/Kriz'e Yol Açan Olayla İlgili Bilgi (Yeri, Saati, Tarihi, Nasıl Geliştiği)				
Okul/ilçe ekibinin destek isteme nedeni (Okul/ilçe ekibinin olaydan etkilenmiş olması, personel kapasitesinin yetersiz olması vb.)				
Risk altında olduğu düşünülen Kişi Sayısı	Öğrenci	Öğretmen	Veli	Diğer
Okul/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Tarafından Yapılan Çalışmalar	(☐) İlk yardım müdahalesinin yapılması (☐) Güvenlik önlemlerinin alınması (☐) Sağlık ve güvenlik ekipleriyle iletişime geçilmesi (☐) İl/ilçe MEM' e bilgi verilmesi (☐) Görev dağılımının yapılması (☐) Öğretmenlerin bilgilendirilmesi (☐) Öğrencilerin bilgilendirilmesi (☐) Velilerin bilgilendirilmesi (☐) Yardımcı personelin bilgilendirilmesi			

	Psikososyal destek programının uygulanması ☐ Öğrenci oturumu ☐ Öğretmen oturumu ☐ Veli oturumu ☐ Bireysel çalışmaların yapılması ☐ Grup çalışmalarının yapılması ☐ Diğer.....
İşbirliği Yapılan Kurumlar	
İl/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinden Yapılması Talep Edilen Çalışmalar	Psikososyal destek programlarından ☐ Öğrenci oturumu ☐ Öğretmen oturumu ☐ Veli oturumu ☐ Bireysel çalışmalar ☐ Grup çalışmaları ☐ Öğrenci bilgilendirme/eğitim çalışmaları ☐ Öğretmen bilgilendirme/eğitim çalışmaları ☐ Veli bilgilendirme/eğitim çalışmaları ☐ Yardımcı personel bilgilendirme/eğitim çalışmaları ☐ Diğer.....

.... / /20.....

OKUL/KURUM MÜDÜRÜ

Ek-3

**PSİKOSOSYAL KORUMA, ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE HİZMETLERİ
ÇALIŞMA RAPORU**

(İl/İlçe/Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından müdahale süresine göre günlük, haftalık, aylık periyotlarda doldurulacaktır.)

Okulun Adı		
Olay		
Çalışma Yapılan Tarihler		
Çalışmayı Yapan Ekip Üyeleri		
Yapılan Çalışmalar (Psikososyal Destek Programı)	Uygulanan Etkinlik/Oturum	Uygulanan Kişi/Grup
Yapılan Diğer Çalışmalar		
Yapılan Çalışmaya Katılan Kişi Sayısı	(☐) Öğrenci (☐) Öğretmen (☐) Veli (☐) Yardımcı Personeli ... (☐) Diğer...	
Görüş ve Öneriler		
İzleme İçin Planlanan Çalışmalar		

.../ /20.....

İmza

İmza

İmza

İmza

İmza

(Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından imzalanacak)

Ek-4

**PSIKOSOSYAL KORUMA, ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE HİZMETLERİ
İZLEME FORMU**

(Okul/İlçe/İl Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından doldurularak bir örneği İl/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi' ne iletilecektir.)

Okulun/İlçenin Adı	
Olayın Gerçekleştiği Tarih	
Olayın özeti	
Müdahale Çalışmalarının Tamamlandığı Tarih	
İzleme sürecinde yapılan çalışmalar	
Alınan tedbirlerin sonucuna ilişkin bilgiler (Devamsızlık, okula uyum, akademik başarı, sosyal uyum, sosyal destek kaynakları vb. durumlar açıklanacaktır.)	
Psikososyal destek hizmetleri kapsamında işbirliği yapılan kurum ve kuruluşlar ile kurum ve kuruluşların görüş/önerileri	

.... / /20.....

İmza

İmza

İmza

İmza

İmza

(Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından imzalanacak)

Ek-5

**OKUL PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME ve KRİZE MÜDAHALE EKİBİ
BİLGİ NOTU**

T.C.
..... KAYMAKAMLIĞI
..... MÜDÜRLÜĞÜ

KİME*	
OLAY ÖZETİ**	
AÇIKLAMA***	

*İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibine

**Bilgi aktarım formunda kullanılan "sınırlı" ifade aynen yazılarak İlçe MEM kriz ekibine gönderilir

***Olayla ilgili yapılanlar özetlenir. İlçe Kriz Ekibi desteği gerekiyorsa belirtilir.

Ek-6

**OKUL PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME ve KRİZE MÜDAHALE EKİBİ
BİLGİ AKTARIMI FORMU**

T.C.

..... KAYMAKAMLIĞI
..... MÜDÜRLÜĞÜ

(Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından hazırlanarak, yaşanan olaya ilişkin öğrenci, öğretmen veli ve diğer kişileri, olay hakkında bilgilendirmek amacıyla kullanılacaktır. Yapılacak açıklamalarda, bu durumdan etkilenen kişi ya da kişilerin adı, soyadı, yaşı, sınıfı, cinsiyeti vb. ile ilgili bilgiler kesinlikle verilmeyecektir.)

..... tarihinde, saat 'da,(yer)'de

.....
.....
.....

.....(olay) meydana gelmiştir.

Olayla ilgili :

1. Okulda Alınan Önlemler:

2. İşbirliği Yapılan Kurumlar:

3. Şu Anki Durum:

"Olayla ilgili yeni bilgiler okul idaresi tarafından sizlere aktarılacaktır. Psikolojik destek ihtiyacınız olduğunda okulumuzun Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisine her zaman başvurabilirsiniz." (Bu kısımda, okulun özelliğine göre ortaya çıkacak bilgi ve yardım ihtiyacının karşılanması için görevlendirilen kişi/kişilerin isimleri yer alır.)

..../..... /20.....

Müdür (imza)